

Bi6120c Rostlinné explantáty
Sylabus cvičení s vyznačenými inovacemi
Pro školní rok 2009-2010, jarní semestr

Tučně jsou vyznačeny inovace programu praktika

01. Úvod do praktika: podmínky axenické kultury a požadavky na vybavení laboratoře, typy kultur, kultivační nádoby a různé způsoby kultivace, **seznámení s kultivačním systémem RITA®**, bezpečnost a organizace práce, protokoly, literatura.
02. Nácvik práce ve sterilních podmínkách: sterilizace nástrojů, vody, nádob, živných médií, pracovního prostoru, metody povrchové desinfekce semen, sterilní výsev semen, spor kapradin apod. (*Nicotiana*, *Daucus*, *Drosera*, *Linum*).
03. Příprava živného média: různé varianty **tekutého** a agarem ztuženého média (MURASHIGE – SKOOG 1962, GAMBORG a kol. 1968, atd.), příprava a rozlití do kultivačních nádob.
04. Nácvik práce ve sterilních podmínkách: pasážování (přesazování explantátů do čerstvého média) sterilních kultur (*Drosera*, *Dionaea*, *Saintpaulia*, *Streptocarpus*, *Nephrolepis*).
05. Mikropropagace: Odvození primární kultury bylin, různé zdroje explantátů - list, stonek, rhizom , **regenerace de novo**: *Saintpaulia*, *Streptocarpus*, *Begonia*, *Nephrolepis*, **reprodukce**: množení nodálními segmenty (*Rosa*), **srovnání multiplikačního koeficientu a vitifikace na agarem ztužené půdě a v kultivačním systému RITA®, porovnání kultivačních podmínek za různých režimů osvětlení (PAR, teplota) v obou kultivačních systémech.**
06. Kalusové kultury: a) iniciace kalogeneze- založení primární kultury kambialních segmentů kořene (*Daucus*), **založení kalusové kultury (*Ajuga reptans*)**. b) Vliv různého poměru auxinových a cytokininových růstových regulátorů na **organogenezi** na segmentech hypokotyly tabáku (*Nicotiana tabacum*).
07. Meristémové kultury: a) Izolace apikálních a axilárních meristémů bylin a dřevin (*Dianthus*, *Clematis*, *Rubus*); indukce **tuberizace** na nodálních segmentech (*Solanum tuberosum*); b) převod rostlin do nesterilních podmínek, aklimatizace (*Saintpaulia*, *Streptocarpus*, *Nephrolepis*, *Drosera*, *Dionaea*). **Detekce stresu v průběhu aklimatizace rostlin fluorometrickými metodami.**
08. Izolace zygotických embryí: založení kultury – desinfekce semen, izolace embryí a jejich inokulace do živného média (*Picea*, *Zea*, *Capsella*). Kultury nižších rostlin: kultivace dřevokazných hub (*Pleurotus ostreatus*, *Lentinus tigrinus*)– udržovací kultury a příprava očkovacího inokula jako příklad suspenzní kultury.
09. Somatická embryogeneze: **indukce přímá** – apikální meristémy hrachu (*Pisum*), poupata úborů cinerárie (= popelivky) (*Senecio cruentus* – hybrid), **nepřímá indukce** – kalus mrkve (*Daucus carota*), **srovnání produkce somatických embryí na agarem ztužené půdě a v kultivačním systému RITA®.**
10. Indukce haploidních rostlin: Založení prašnickové kultury, srovnání regenerační kapacity různých linií tabáku (*Nicotiana*). Fytopatologie in vitro: certifikace čistoty kultur, test čistoty kultury *Solanum tuberosum* a *Nicotiana tabacum*.
11. Kryoprezervace: izolace axilárních meristémů, enkapsulace meristémů do alginátu, dehydratace alginátových perel a jejich následné rychlé zmrazování v N₂.
12. Zavedení úlohy: **Produkce sekundárních metabolitů v kalusových a orgánových kulturách *Ajuga reptans*, *Drosera capillaris*, *D. rotundifolia*, *Echinacea purpurea* a srovnání vlivu kultivačních podmínek na produkci antokyanů a naftochinonu derivátů kyseliny kávové v systému RITA® a při kultivaci na agarem ztuženém médiu.**
13. Exkurze do Laboratoře rostlinných explantátů Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně.
14. Kontrola protokolů a zápočet.